

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1925 kl. 11 f. m.

Första kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion om införande i ordningsstadgan för riksdagens första kammare av bestämmelse om rätt för ledamot av kammaren att tillkännagiva sitt instämmande i inom kammaren hållet anförande.

I en inom första kammaren väckt, till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 189, har herr *Rosén m. fl.* hemställt, »att i ordningsstadgan för riksdagens första kammare måtte införas en bestämmelse, varigenom ledamot av kammaren tillerkännes rätt att under pågående överläggning, efter det att anförande hållits, från sin plats i kammaren tillkännagiva sitt instämmande i detsamma».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Att, såsom i förevarande motion föreslås, genom uttryckligt stadgande i kammarens ordningsstadga bestämma om rätt för ledamot att omedelbart instämma i avgivna yttranden låter sig enligt utskottets mening näppeligen göra, då detta icke torde stå i god överensstämmelse med den i § 52 riksdagsordningen givna bestämmelsen, att ledamöter av kammaren skola erhålla ordet i den ordning, vari de anmält sig för talmannen. Icke heller kan utskottet finna, att något större behov av den föreslagna anordningen är för handen, då en ledamot, som önskar instämma i ett hållet anförande, likaväl lär kunna göra detta genom att i vanlig ordning begära ordet för att tillkännagiva sin uppfattning. Sedan öppen omröstning genomförts, gives jämväl tillfälle för varje ledamot att vid voteringen tillkännagiva sin ståndpunkt.

Utskottets yttrande.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 19 mars 1925.

På utskottets vägnar:

K. VON GEIJER.

Närvarande: Herrar von Geijer, David Bergström, Thulin, G. W. Hansson, Dahl, Hellberg och P. J. Gustafsson.*

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *David Bergström*, som ansett utskottets yttrande och hemställan böra lyda som följer:

Redan vid det nuvarande riksdagsskickets första riksdag förekom i första såväl som andra kammaren, att ledamöter genom att omedelbart efter ett hållet anförande instämman i detsamma gävo sin mening i det föredragna ärendet till känna samt fingo detta instämmande antecknat till protokollet. Dylika instämmanden hava sedermera om också sparsamt förekommit i första kammaren, medan i andra kammaren denna metod att giva kammaren del av sin uppfattning och dymedels bidraga till att koncentrera och förkorta överläggningarna till vissa tider och särskilt i mera betydande frågor vunnit omfattande tillämpning.

Det förslag, som nu väckts att för första kammarens del regelbinda detta tillvägagångssätt, bygger sålunda på gammal hävd. Den praxis, som på detta område under ledning av skickliga talmän utbildat sig i riksdagen, utgör tillika en borgen för att man härvidlag icke befinner sig på några äventyrliga vägar ur konstitutionell synpunkt.

Det gäller endast att i kammarens ordningsstadga få tydligt utsagt, att den rätt, varom nu är fråga, tillkommer kammarens ledamöter, och på samma gång fastställa, huru ledamot, som begagnar denna rätt, har att gå tillväga. Genom den öppna omröstningens införande i riksdagen lär behövet av ett tydligt stadgande i detta avseende ingalunda blivit förminskat.

Utskottet hemställer,

att kammaren måtte besluta att till 13 § 1 mom. av dess Ordningsstadga föga ett nytt stycke, så lydande:

Ledamot, som omedelbart efter ett hållet anförande vill till protokollet tillkännagiva sitt instämmande i anförandet, äger att från sin plats i samlingssalen stående framföra detta instämmande.